

בס"ד אור לכה' כסליו נר ראשון של חנוכה התשפ"א.

שְׂמוֹזוֹת הַזְּנוּכָה מֵעוֹרְבַת בְּשִׂמוֹזוֹת הַתּוֹרָה

בהלכות חנוכה כותב מרן:

"ריבוי הסעודות שמרבים בהם הם סעודות הראשות, שלא קבעום למשתה ושמחה"

על כך אומר הרמ"א:

"ויש אומרים שיט קלת מלוא צרכי הסעודות, משום דנאותן הימים היה חנוכה המזבח" ומוסיף: "ונוהגין לומר זמירות ותשכחות בסעודות שמרבים בהם, ואז היא סעודת מלוא".

בבאור הלכה מובאים דברי המהרש"ל:

"ראוי שהשמחה תהא מעורבת ובלולה בשמחת תורה, ואל תבטל מקביעותך".

המהרש"ל מדגיש שתי נקודות: (א) השמחה צריכה להיות קשורה לתורה, (ב) וכן מן הראוי שהשמחה לא תגרום לביטול הקביעות בלימוד תורה.

אנטיוכוס גזר על הרוח, על קיום התורה והמצוות, ב'נר מצוה' שואל המהר"ל, אם באמת הגזירה היתה רק לבטל את עם ישראל מהמצוות, מדוע תקנו חז"ל אמירת הלל? כאשר נעשה לאדם נס על מנת שהוא יוכל לקיים מצוות, הוא אינו נהנה מן הנס שהרי 'מצוות לאו ליהנות ניתנו', ומדוע ראו חכמים לתקן על נס כזה הלל והודאה?

מתרץ המהר"ל:

"כי כוונת היונים לבטל התורה והקדושה של ישראל, כי המצוה לנו היא המעלה שכלית האלקית, ובודאי בטול התורה הוא בטול ישראל" –

הגזירה לא היתה על מצוה ספציפית אלא על כל קיום התורה והמצוות, על כל הרוחניות של עם ישראל, ואם אין תורה – אין ישראל.

הנס שנעשה לא נועד לאפשר קיום מצוות בלבד, אלא להמשיך את עצם קיומו של עם ישראל על כן עניינו של חג החנוכה הוא – אם אין תורה אין ישראל.